

voord te ge-

dische jaren
Amsterdam-
A.M.V.J. in
en tekening
naar Indië

ft gezien in
brokenheid.
ze leven op
den ze een
un indische
e maar weer
nieuw. Hun
en zelf moe-

is maar de
enwicht zal
en het werk
sbodem van

en in Indië.
aal ons den
en en vooral
ien wijdt hij
met zijn bij-
zou kunnen
fen voor de
klankbodem

r Schokking
urijft:

nst in Indië
t een kring,
en weet en
ngen en zijn
is de eerst
lling in zijn
mentrekking
niaal geeste-
zijn, die het
uit de wereld
ve levensvat-
e wereld van

age gekozen.
e levenshou-
en voor wie
del zijn. Dat
waar hij dat
standigheden
en doen aan-
dat hij zoo
door God

ing tot Indië
lijke kringen.
de Zending,
even in staat
opgebouwd

erpe selectie
gaan, moeten
is nu meer
uri aan hen,
leven uit het
indt. Laat ze
de moeilij-
het immers,

even te klagen
e bevolgings-
erkelijk leven
fervinden. Ze
hier den rug,
de inzinking,
niet dan met
k samenleven

ijd naar Hol-
en open oog
die daar hun
voor zichzelf
er is veel af-
e verbreiding

alen in Indië.
r-Indië door-

fr Schokking
an met extra
n. We wijzen
A. M. V. J.

natuurlijk het
rooiden.

oo dankbaar,
„Wucht” op
dit allang ge-
eel zijn zeker
ak van dezen

werk in ons
men, niet ge-
van een ver-
olders en zijn
kon de col-
leur” het wel
k hier zit in

de rimboe, zou ik alle Gereformeerden, die leden Zondag hun eerediensten mogen houden, wel willen vragen: scheep uw verstrooide broeders en zusters niet af met een aalmoes. Zij hebben het dubbel noodig, dat de zegen van het ambt ook hun toekomt.

Om deze en andere redenen meende ik dat dit boek binnen onzen gezichskring getrokken dient te worden.

Het brengt ons Indië dicht bij, maar vooral het leven van de onzen, die daar ginds hebben te werken met hun bijzondere moeilijkheden en zorgen. Daarbij blijft het echter niet staan.

Het toont ons ook de groote mogelijkheden, die daar kunnen worden verworven en zoo wordt het een appél aan allen, die op welke wijze ook met Indië te maken hebben (en wie heeft dat niet vandaag?), vooral aan hen, die weten, dat de verbreiding van het Gereformeerde leven niet stil mag houden aan de grenzen van ons grondgebied in Europa.

Z.

J. v. d. L.

Wie wil zich belasten met het werven van abonnees op dit blad?

Aanmelding aan ons bureau te Goes.

MUZIKALE KRONIEK

Het Boek der Psalmen.

II.

Heeft Ds Hasper in het muzikale gedeelte van zijn psalmberijming allermint onze instemming, noch wal zijn notering der melodien betreft in kwart- en achtste noten, noch in zijn „triolet”-theorie, niet minder tegenkanting staat hem van onzentwege te wachten en zal hem ook van andere zijden worden over zijn „syncopen”-voorschriften, met al den aankleve daarvan, als daar zijn: inkorting van toon en woord in muzikale zinnen en van poëtische versvoeten.

Welk een zware opgave deze „syncopen”-beweging voor hem is geweest, getuigt wat hij zelf onder de Melodie van Ps. 16 bekend:

„Terwijl in Psalm 6 de syncope gemakkelijk te zingen is, leveren alle andere syncopen in de psalm-melodien moeilijkheden op in verband met den rythmus der Nederlandsche taal. Hieruit ontstaat een conflict tusschen hen, die de melodie aan de taal en hen, die de taal aan de melodie willen opofferen. In deze berijming der psalmen, die de ongeveerd schoone melodien der zestiende eeuw met hun levendig rythme en kunstige structuur ongeschonden wil bewaren, is in alle gevallen, waarin het onmogelijk bleek den Nederlandschen tekst der woorden zóó te bouwen, dat het taalrythme past bij den rythmus der melodie, een oplossing gevonden door eene lettergreep op twee noten te zingen. (Zulk een lettergreep is dan cursief gedrukt). Aangezien hierdoor de versregel niet ééne lettergreep ingekort wordt, stoort dit soms bij de voordracht; in dat geval wordt voor het lezen de regelmatige vorm van zulk een regel met kleiner letter tegelijk er naast gegeven.”

En zoo, om den laatsten zin van Ds H.’s toelichting te illustreren, ziet dan in Psalm 16, regel 3 er aldus uit:

„Weet, dat mij bui-ten U niets ge-vel [U hier]

Lezen!: „Weet, dat mij buiten U hier niets geviel”.

Zingen!: „Weet, dat mij buiten U niets geviel”!
Maar was, vragen we ons af, Ds H. zich dan niet bewust, temeer toen hij merkte dat ’t bij de voordracht, bij het lezen, toch al te gek was, woord-rythme en accent door die ontbrekende lettergreep te verminken, dat ook de zanger gevoel heeft voor en recht op juiste accentuatie en articulatie in muziek en woorden beide, bij het zingen?

Waarom gaf hij op die manier den zingenden kerkganger over aan een hortende en moeizaam voortgaande dubbele syncoperings-praktijk?

Want zoo gaat dat niet alleen in Psalm 16, maar zeker in nog 27 andere psalmen!

En wáartoe al dat ge-bouw en getimmer van ezelbruggetjes, temeer omdat, zooals wij zullen aantoonen, er in al die psalmregels zelfs niet de minste moeite school, in verband met den rythmus der Nederlandsche taal, den tekst zóó in te richten dat er noch van een conflict ter eener noch van een belemmering ter anderder zijde sprake behoefde te zijn?

Men oordeele, en dus ook Ds H., wèlk bezwaar er was geweest om dien 3en regel uit Ps. 16 aldus voor te schrijven — gezien dat er naar „een oplossing” gezocht moest worden —:

„Weet, dat mij bui-ten U hier niets ge-vel

Wie zal hier van geweldpleging aan tekst of melodie, van aanranding van beider maat en verdeeling kunnen spreken?

Loopt alles niet even glad en effen, daar de moeilijke, lange syncope van Ds H. herleid werd tot de gemakkelijke, korte, van Psalm 6

ge - na - - - - dig

op „genadig”, waar óók even goed nog één lettergreep méér, zooals in ons voorbeeld, gezongen had kunnen worden n.l. genadiglijk?:

ge - na - dig - lijk

Nog eens: laat ieder muzikkenner, vakmenschen of leek, zelf zeggen of hier ook maar één brokje ón- of dé-natuur bij is?

En zoo ook is ’t in al die psalmen, waarin Ds H. bezig is geweest zijn huismiddeltje aan te prijzen: 30 (76, 139), 34, 39, 40, 41, 43, 60 (108), 105, 123, 124, 126, 129, 145, 148. Nergens hoeft meer de syncope (opgevat als wij aangaven!) getreuzeld, getalmd te worden zooals bij Ds H.’s „oplossing”.

Al die dubbele lezingen van Ds H. moeten veranderd worden, wil de zangmogelijkheid zijner psalmwoorden eenmaal ongeremd haren weg kunnen gaan, zooals, om nog een voorbeeld te noemen: Psalm 30 (4e regel):

NIET: Lezen: Uit d’afgrond weer omhoogge-bracht.

en Zingen:

Uit d’af - grond om - hoog ge - bracht
MAAR: Lezen en Zingen:
Uit d’af - grond weer om - hoog ge - bracht

Heeft Ds Hasper zich veel hoofdbrekens bezorgd met de syncopen van bovengenoemde soort, bepaald in het perikel heeft hij zich gewerkt, waar hij zich liet verleiden overal den tekst met één lettergreep te verminderen, ten koste van versvoet en versrijm, en dat zóó, dat wil alles weer goed en wel in het gelid gebracht worden, hij óm en óm zal moeten werken, wil ook niet een mogelijke herziening of tweede druk tot „maculatuur”, tot misdruk worden, als met de eerste reeds inderdaad het geval is.

Gaat het bij Psalm 20 vers 1, 2, 5 en 6 nog tamelijk gemakkelijk, alwaar hij van de eerste regels de slotwoorden te veranderen heeft van scheur’ in „scheure”; offerand’ in offerande; wapentuig in wapentuigen en oorlogswerk in oorlogswerken; met de andere 2 coupletten, 3 en 4, is het niet zoo één-twee-drie in orde, zooals ieder wel na kan gaan, die Ds Hasper’s psalmboekje in zijn bezit heeft.

Want waartoe hebben Ds H.’s afkortingen hem gebracht ter wille van de syncopen?

Hier toe: dat hij, door de syncope in den 1en regel van Ps. 20 in ’t nauw gebracht, daar hij verplicht was, om het metrum van den tekst-regel, te schrijven onder de noten

Dat op uw klacht de he-mel scheu-re

dat hij voor deze impasse geen anderen uitweg koos dan het rijmwoord scheure dat correspon-deert op beure uit den volgende, af te knotten tot scheur’ — een noodsporg die net zoo min noodig was geweest, had Ds H. het juiste gevoel gehad voor woord en toonaccent, als de door ons hier in het begin besprokene.

Want hier had genoteerd moeten zijn geweest:

Dat op uw klacht de he-mel scheu-re

Hoe zóór tot schade van dichterlijkheid en woordklank in de diverse teksten deze methode van Ds H. werkt, willen wij nog even aantoonen uit den eersten slap dien Ds H. op zijn hobbelig pad gezet heeft toen hij, nog vóór Ps. 20, zich met Ps. 16 bemoeide in deszelfs laatsten regel.

Men leze aandachtig de korte en lange slot-lettergrepen der verschillende regels

Bewaar mij Heer, Gij Toevlucht mijner ziel
Ik zeg tot U Gij zijt mijn vast vertrouwen.

„Weet dat mij buiten U hier niets geviel
„Naar wie U dient, zal ik met eerbied schouwen

„Maar mijn geluk zal ’k nooit op menschen bouwen
„’t Is alles smaad en droefheid voor de ziel!”

Een ieder voelt: die laatste regel had symmetrisch even lang moeten zijn en moeten rijmen op den voorgaanden, met b.v.:

„’t Is alles smaad en droefheid, smart en rouwe!”
een toonlooze slotlettergreep en geen open, óók al

weer, omdat de syncope gescandeerd had kunnen worden:

Niet:

’t is al - les smaad en droef - heid voor de ziel!”

Maar:

’t is al - les smaad en droef - heid, smart en rou - wel!”

Wát echter te zeggen, om nog een paar exemplen ten beste te geven, van Psalm 42, te méér ópvallend daar Ds H. zoo goed als compleet den bekenden tekst behield:

’t Hijgend hert, der jacht ontkomen,
Schreeuw niet sterker naar ’t genot
Van de frissche waterstroomen
Dan mijn ziel verlangt naar God.
Ja, mijn ziel dorst naar den Heer!
God des levens, ach, wanneer,
Wanneer nader ’k voor Uw oogen,
Dat ’k in Sion U vereer?

Is dit niet zichzelf buiten de gemeenschap zetten? Zal zoo aanstonds niet iedereen als ’t op de praktijk aankomt, zich wrevelig en onbehagelijk terug trekken als hij zingen moet (en ook hij die van den kansel lezen moet):

dat ’k in Si - on U ver - eer?

Vooral als hij te weten komt dat met een simpel beetje moeite, of eigenlijk heelemaal geen inspanning, al dat geplooi en gepas voorkomen had kunnen worden, door zich aan de oude lezing te houden, aldus voorgedragen:

In Uw Huis Uw Naam ver - hoo - gen
Precies zoo als Psalm 30

Ik wil o Heer Uw aangezicht
Hoog loven om Uw toeverzicht.
Want Gij hebt mij door Uwe kracht
Uit d’afgrond weer omhoog gebracht.
Mijn vijand kan zich niet verblijden

Gij hebt mijn le - vens - dag ver - lengd

in plaats van:

Gij schonkt mij nieuwe le - vens - tij - den

(Men zie bij al die „dichterlijke” correcties die wij inlaschten, niet kritisch naar onze woord-remplicaties. ’t Ging alleen om te laten lezen, dat er iets anders op „verblijden” moet rijmen dan „verlengd” en dat er overal, waar Ds H. aldus te werk ging, iets beters voor in de plaats moet komen, iets dat niet hokt en stokt, slot noch val heeft.)

J. Z.

PERSSCHOUW

Het Ned. Chr. Persbureau.

Verleden week wees ik reeds zelf op de schandelijke artikelen van Ds G. H. Kerstens orgaan „De Banier”. Uit den oorlog, die aan de Vrije Universiteit woedt, slaat hij munt. De volmaakte ondeskundige schrijver gaf aan twee menschen de schuld. Prof. Waterink zag hij aan als auteur der door Prof. Hepp bestreden opinies inzake de ziel (maar de klager weet niet eens, dat kort vóór de Synode, toen de aanval op andere hoogleraren aan de V.U. geopend werd, diens bedenkelijke opvattingen buiten schot gesteld zijn door een in de ruimte blijvende verklaring). En ik was de tweede, hoewel ’t over kwesties loopt, waar ik geheel buiten sta. „De Heraut” laat niet na, dit fraais even te vermelden; en in Leeuwarden is voorts een curator van de Vrije Universiteit, Dr W. A. v. Es, die het moois, met de passage inzake Schilder, doorgaf; de passage inzake Waterink bleef onvermeld. En zoo moeten dan de antirevolutionairen worden gesterkt tegen den strijd. En dat onder die goeie Friezen! De heer Kersten heeft maar wat nonsens te verkoopen, en ons Christelijk Persbureau dient als luidspreek. En anderen geven het door, al weten ze, tenzij ze heelemaal niet bij zijn, dat ’t onzin is.

Intusschen zijn er in Leeuwarden ook nog betere scribenten. Er is nog een classieke kerkbode, waarin de heer H. Algra schrijft:

Dat Ds Kersten en zijn aanhangers zoo schrijven, is natuurlijk geen wonder. Maar wel verwondert het ons nog eenigszins, dat het Chr. Persbureau, d.w.z. Dr H. W. van der Vaart Smijt, vroeger Geref. predikant te Groot Lindt, dit schandelijke stuk aan de groote pers rondzendt.